

Rigsdagstidende.

1861. **Forhandlingerne paa Folkethinget.** **N° 396.**

Solote Session.

93de Møde.

Løvedagen den 26de Januar Kl. 12.

(Fortsat.)

Indenrigsministeren ad interim (fortsat) om Gaardene er passeret Selveiendom, saa er der ikke nogen Fare, saa kan man godt have Indskrænkningen; der maa i dette Forhold være den samme Frihed i Udviklingen, som vi ellers iudrømme i alle andre Forhold. — Forholdet derimod imellem Godseier og Bønde et et særligt Forhold; tidligere var det Godseieren, der holdt fast paa Bønden, og sagde: Du skal blive ved Gaarden, Du maa ikke forlade Godset, — men da vendte Forholdet sig; nu er det Bønden, der holder fast paa Gaarden, istædetfor at det tidligere var Gaarden, der holdt fast paa Bønden; — dette er det nedvæbende historiske Forhold; Historiens Retfærdighed, og som derfor ikke kræver en særlig Løsning. Men hvor Gaardene ere gaaede over til fri Selveiendom, der skulle vi ikke lade en saadan unyttig Indskrænkning bestaa, og det vi nu gaae ind paa at udvikle Fæsteforholdet, bryne dertil af den Nødvendighed, at vi ikke paa en kraftigere Maade kunne lade Fæstet gaae over til Selveiendom, saa er det ganske naturligt, at man paa den anden Side siger: ja, men der, hvor der ikke er Anledning til at holde paa den her omhandlede Indskrænkning, der maa den falde bort. Jeg anseer det saaledes i og for sig for ønskeligt, om § 1 bliver vedtagen, men jeg er fuldkommen overbevist om, at det ikke

er muligt at gjenneføre Loven, dersom det ikke skeer; jeg maa derfor meget tilraade det ærede Thing at vedtage Paragraphen. Jeg vil iøvrigt iudbøde mig et lille Møde med det ærede Udvalg mellem Sagens 2den og 3die Behandling, da det for mig er noget Uklart i den Maade, hvorpaa § 1 er affattet. Den ærede Ordfører bemærkede, at forsaavidt en Mænd havde flere Gaarde, skulde kun den oprindelige Gaard have Frihed for Indskrænkningen, men dette troer jeg ikke ligger i Affattelsen af Paragraphen, ligesom jeg ogsaa troer, at der er nogle Misforstaaelser med Hensyn til andre Udtryk deri, — men jeg skal, som sagt, iudbøde mig et Møde med Udvalget mellem 2den og 3die Behandling. — Det gjør mig ondt, at jeg er forhindret fra at oppebie Forhandlingens Slutning, da jeg idag er forpligtet til først og fremmest at være tilstede i det andet Thing, men jeg gaaer herfra med den sikke Forventning, at § 1 vil blive vedtagen.

Klein: Det glæder mig, at jeg kan sige, at jeg kan være meget mere enig med den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (P. A. Hansen) efter hans sidste Udtalelse, end jeg troede tidligere at kunne være det; thi efterat han har givet sine tidligere Udtalelser den Forklaring, eller ialtsald har berigtiget min Misforstaaelse derhen, at det ingenlunde er hans Mening, at der skulde existere nogen Bøndestand i den Forstand, at den skulde være affluttet saaledes, at ikke Personer, som tidligere havde været i en anden Bøvstilling, skulde kunne gaae ind i den — jeg siger,